

[Morten Lange.]

i maksimumsportionerne, der nu var krøbet op fra 4.100 kr. til 5.000 kr. for det sidste år, der foreligger oplysninger om. Taget efter bogstaven indrømmer jeg naturligvis, at dette er rigtigt, men der er samtidig sket ganske alvorlige ændringer i forbindelse med disse maksimumsportioners fordeling. Det ligger nemlig sådan, at 5.000 kr. uddeler man, så vidt jeg kan se af de oplysninger, jeg har fået, kun ganske ekstraordinært ved nogle mindre anstalter med et fåtal af studerende, hvorimod de store læreanstalter nærmest er tilbøjelige til at holde beløbet uforandret eller sætte det ned. Jeg er herudover af den opfattelse — og jeg tror, jeg har ret — at der flere steder ikke alene er sket en nedsættelse af maksimumsbeløbet, men også en skærpelse af de indtægtskriterier og andre kriterier, som man lægger til grund ved fordelingen. Måske har man nok opretholdt maksimumsbeløbet, men man har fileet på det på en anden måde, således at de beløb, der blev udbetalt, så vidt jeg kan overskue det, må være stærkt faldende. Det er det, der har forårsaget, at jeg på et tidligere tidspunkt med støtte af mit parti har sagt, at her var der noget, der i høj grad trængte til revision — og det mener jeg stadig.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed tage spørgsmålet lån kontra legater op; det høje ting synes jo at blive hensat i en lykkelig stemning, hver gang vi debatterer emnet legat eller lån. Sagen bliver næsten altid set fra de unges synspunkt, disse modtagere, der skal være så lykkelige. Så vidt jeg kan se, vil vi kunne komme langt nemmere gennem denne diskussion, hvis vi anlægger som grundsynspunkt; at det er samfundet, der er interesseret i at få flest muligt og bedst muligt uddannede kandidater. Det er det, der må være det grundlæggende. Men jeg er sikker på, at en væsentlig udvidelse af lånesystemet vil komme til at betyde et ganske alvorligt pres på akademikerløningerne, som i forvejen for visse fags vedkommende siges at være for høje; man kan derved let komme til at hælde benzin på et bål. Men som sagt, det kommer vi jo tilbage til ved lejlighed.

Jeg skal om fordelingen i øvrigt kun sige, at der ikke kom meget nyt frem her, men der kom dog lidt frem omkring det centrale

fordelingsnævn, og det er muligt, man kunne se lidt på det spørgsmål. Det ærede medlem hr. Søgaard støjede over, at handelsministeriet og landbrugsministeriet var repræsenteret i dette udvalg, og jeg er helt sikker på, at det kan betegnes som overflødigt. Jeg tror derimod — det ville gavne de fremtidige debatter — at hvis det høje ting blev repræsenteret i uddelingsudvalget — det er jo repræsenteret i så mange komiteer i forvejen — er det højst sandsynligt, at man havde mere flair for, hvor livligt pengene skulle springe for virkelig at imødekomme det behov, som man så meget klarere kunne indse.

Efter min opfattelse er målsætningen en legal ret, som skal tilkomme alle de studenter, der opfylder deres studieforpligtelser på hæderlig og dygtig måde. Jeg vil ikke stille forslag om noget sådant; jeg synes ikke, tiden er moden, men det er målsætningen, sådan som jeg ser den for mig, og jeg håber, at de undersøgelser, vi skal til at foretage i denne og kommende samling, vil være i stand til at overbevise det høje ting. Selv om vi skal danse lidt cancan en gang imellem med den såkaldte lånetanke, så tror jeg nok, vi ender med at tage et par spring frem i den rigtige retning; jeg håber det i hvert fald indtrængende.

Birthe Wetlesen: Efter revisionen i 1961 af loven om ungdommens uddannelsesfond fordeles nu årligt 63 mill. kr. til studerende ved de højere læreanstalter. De 39 mill. kr. uddeles som legater og de 24 mill. kr. som lån. Herudover anvendes 4 mill. kr. årligt som stipendier til elever, der forbereder sig til studentereksamen, og 4 mill. kr. anvendes til elever i 8. og 9. hovedskoleklasse og den 3-årige realafdeling.

Ungdommens uddannelsesfond tilsigter, at egnede unge ikke af økonomiske grunde hindres i at gennemføre en videregående uddannelse, og tjener i øvrigt til, at samfundets stigende behov for teknikere, videnskabsmænd og andre med videregående uddannelse dækkes.

Det er rimeligt, at staten påtager sig en opgave af denne art, men de midler, der afsættes til løsningen af opgaven, skal dels ikke være større end nødvendigt, dels skal de fordeles på en rimelig og retfærdig